

SJEKKLISTE ØVEROM FOR KORPS

HVA GJØR ET GODT LOKALE FOR KORPSET?

Et øvingslokale med lydforhold som passer for korpset, gjør øvelsene bedre, og veien til et godt resultat kortere.

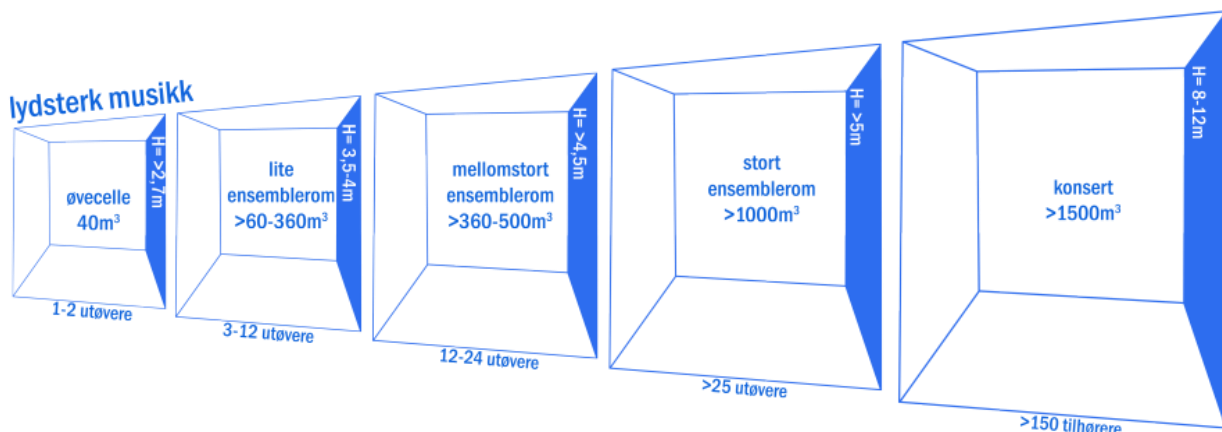
- Musikere og dirigent vil arbeide bedre sammen, siden de hører omtrent det samme. Forståelsen av instruksjonen blir lettere, og bidrar på sikt til et høyere musikalsk nivå.
- Musikerne kan spille med en naturlig toneproduksjon, og få til en **fri og åpen klang** i instrumentene. **For kort etterklangstid** vil gjøre det tungt å spille, og fører til forsert klang, særlig når det skal spilles sterkt. **For lang etterklangstid** blir som å spille fotball med bind for øynene, der det blir vanskelig å skille ut medspillerne, og presisjon og intonasjon lider. I tillegg kan lydtrykket bli svært høyt.

I sum vil et godt øvingslokale være en **avgjørende faktor for kvalitetsutvikling og for trivsel** i korpset. Et godt øvingslokale kan også bidra til økt rekruttering, siden det er lettere å komme til et godt resultat.

HVA ER ET GODT KORPSLOKALE?

For alle korps, og spesielt for brassband, er det umulig å komme utenom behovet **for stort nok romvolum**, for å hindre at lydtrykket blir for høyt. Korps, symfoniorkestre og storband klassifiseres som **lydsterke akustiske ensembler**, med egne krav til romvolum og etterklang. NS8178 anbefaler et romvolum (L x B x H) på **minimum 1000 m³** for korps. I praksis gjelder 1000 m³ for skolekorps, men Norsk musikkråds anbefaling er **minimum 1500 m³** for voksne janitsjarkorps og brassband. En standard gymsal, bygd på 60-70 tallet, har et volum på 900-1200 m³, og kan være et godt utgangspunkt for et bra øvingslokale.

Plass og romvolumbehovet endres med størrelsen på ensemblet, og kan beskrives slik:

En god tommelfingerregel er at det i øverom bør være minimum 30-50 m³ romvolum pr. utøver, men minst 1000 m³, uansett antall musikere i korpset. Horisontalt tak er å foretrekke, siden andre takformer kan gi uønsket fokusering av refleksjoner, og ulike lytteforhold rundt i rommet. Det er viktig at takhøyden er raus, dvs. minst 5 m. NB: Øvecelle er ikke egnet som undervisningsrom for blås/slagverk, men kun til egenøving.

ROMFORM

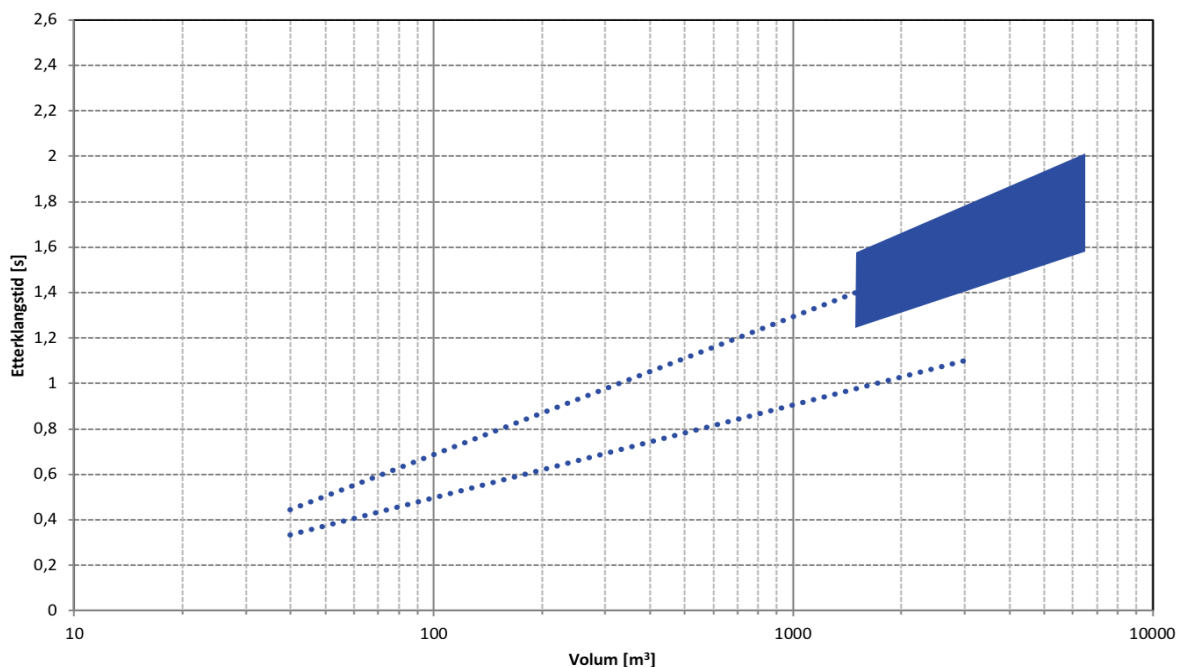
Skoeskeform uten dype dragere eller nisjer er å foretrekke. Forholdet mellom lengde og bredde bør være maks 1,6:1, fordi lange/smale rom gjør det vanskelig å sette opp korpset på en god måte uten å komme for nær veggene.

RIKTIG ETTERKLANGSTID I ALLE FREKVENSER

Etterklangstid måles i sekunder, og er enkelt forklart; **tiden lyden henger igjen i rommet**. Etterklangstiden er avgjørende for hvor klart lyden oppfattes av de som er i rommet. Det er viktig at etterklangstidene er jevne i alle frekvenser, og helst litt lengre i bassområdet, siden øret vårt er mindre følsomt for bass.

Dersom etterklangen er ujevn, må det gjøres **akustiske tiltak** for at det skal bli godt å øve der for et korps. Materialvalget er viktig, tunge materialer (tegl, gips og lignende) reflekterer jevner i alle frekvenser enn lettere materialer (som f. eks. trepanel og Leca).

Kravet til passe etterklang for korps vises godt på figuren under, der kombinasjonen mellom romvolum og riktig etterklang blir illustrert (*NB: Målt i tomt rom/sal*):

Felt mellom stiplede linjer er passende område for øverom, heltrukket felt er passende for fremføringslokaler.

LAV BAKGRUNNSSTØY SOM IKKE FORSTYRRER

Bakgrunnsstøy = støy fra lys, lyd og ventilasjon i rommet eller tilstøtende rom. Er bakgrunnsstøyen for høy, går det ut over konsentrasjonen og muligheten til å oppleve pausene i musikken som stille. Støy fra omgivelsene på utsiden kan også bidra til for høy bakgrunnsstøyverdi

Kontakt musikkrådet i din region for veiledning eller bestilling av akustikkmåling.

Mer informasjon om emnet finnes på www.musikklokaler.no

Trond Eklund Johansen (*instrumentalpedagog og dirigent*)

Daglig leder, Hedmark og Oppland musikkråd

Referansestandarder (tilgjengelige fra Standard Norge på www.standard.no)

NS 8175 Lydforhold i bygninger (mest om lydisolasjon og bakgrunnsstøy)

NS 8178 Akustiske kriterier for lydforhold i rom og lokaler til musikkutøvelse (forhold inne i rom).

Normer og anbefalinger

Norsk musikkråd: Lokaler til musikkformål (www.musikklokaler.no/nmrnorm)